הלכה · משנה תורה · מפרשים · הגהות מהר״ם פדווא · ספר זמנים

הגהות מהר"ם פדווא על משנה תורה, הלכות שבת

רבי מאיר קצנלנבוגן [מהר"ם פדואה]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

הגהות מהר"ם פדווא על משנה תורה, הלכות שבת

רבי מאיר קצנלנבוגן [מהר"ם פדואה]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/הגהות-מהרם-פדווא-על-משנה-תורה-הלכות-שבת/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ח 4
הלכה יד 4
פרק ט 4
הלכה ד 4
פרק יג 5
הלכה כ 5
פרק כב 5
הלכה יח 5
פרק כה 5
הלכה כ 5

פרק ח

הלכה יד

חרדל שלשו . א"ה רבינו צירף דין זה בין דיני בורר ואחרים הזכירו אותו בדיני לישה כי שם עניינו, ורבינו גם הוא חוזר והזכירו בפרק כ"ב בין שאר דינים הדומים לו. ונראה שרבינו סובר שמימרא זו דפרק תולין ר"ל שאחר שממחה נותן אותו לתוך סודר או בדבר אחר לסננו או איזה ברירה אחרת, מדקבע תלמודא מימרא זו אצל משנה דדיני ברירה דנותן ביצה במסננת של חרדל ושאר ענייני ברירה:

פרק ט

הלכה ד

שנים האחרונים בלבד חייבים כו' . א"ה לשון הגמרא כך הוא והתניא האחרון חייב וכולן פטורין לא קשיא הא דאייתי אור מעיקרא הא דאייתי אור לבסוף, ודברי רבינו דאמר שנים האחרונים חייבין הם מן התוספתא דפרק הבונה. וצריך עיון למה לא יתחייבו שלשה דגם מביא האור יהיה חייב, ואם נאמר שהוא אין חייב משום מבשל רק משום מבעיר דרך הליכתו שמתלבה מן הרוח כפירוש רש"י שם ורבינו אמר חייבים משום מבשל ב' האחרונים אם כן גם אם הוא הראשון לא מתחייב משום מבשל, ורבינו אמר ברישא שכולם משום מבשל. ואפשר שכולם לאו דוקא אלא מן שופת הקדרה ואילך וכן מסתבר שמביא האור והעצים טרם יהיה שם דבר שרוצה לבשל לא שייך ביה חיוב בשול, וכן פי' רש"י שניהם משום מבעיר אבל בסיפא שייך בעצים משום מבשל מה שעליהם דבר, אך לא מביא האור שר"ל גחלת לבד טרם יהיו שם העצים שאינו כדי לבשל כלל. אבל כאשר יש שם העצים תחילה ואחר כך האור כפי לשון הגמרא אז האור שהוא מביא בסוף עושה הכל כי הוא מבעיר העצים המבשלים. עוד נראה ליישב באופן אחר שברישא ר"ל שכולם מביאים כאחד ולא זה אחר זה, ומלשונו מוכרח כך שלא אמר ובא אחר ובא אחר כאשר אמר בסיפא רק אמר אחד מביא ואחד מביא כו' עד המגיס שאמר ובא אחר והגיס לאשר המגיס אין שייך בו בשול עד שהתחיל כבר להתחמם ולכך כולם חייבים משום מבשל אף המביא האור עם מביא העצים כי שניהם יחד עושים צרכי הבישול לקדרה הבאה עמהם כאחד. אבל בסיפא שמביא זה אחר זה אין במה שמביא האור שום בשול כלל רק המביא העצים אחר כך הוא המעלה האש ומחמם, ולזה אמר רבינו בסיפא ובא אחר ונתן העצים על האור מה שלא הזכיר ברישא כי שם באים שניהם כאחד ושייך כמו כן שמשים האור תחת העצים כמו ההפך:

פרק יג

הלכה כ

אסור כדי שלא יעשה . א"ה אבל חיוב חטאת אין כאן אם היה מכניסו לחצר אחרת שהיה יכול לזורקה בחצר האחרת, וכן פי' רש"י פ"ק דשבת דף ד', ותוס' פירשו דמירי כשהם זו כנגד זו א"נ בדיוטא אחת וכגון שאין מפסיק ביניהן רה"ר ע"כ:

פרק כב

הלכה יח

ולא סנדלים חדשים . א"ה כך היא גירסת רבינו ברוב הנוסחאות, וכן היתה כתובה לפני הראב"ד ז"ל ולפני המגיד משנה. אכן בקצת נוסחאות לא מצאתי כתוב בהם חדשים. ונראה דאין תפיסה על דברי רבינו אפילו אם היה כתוב בדבריו חדשים דלא נקיט חדשים למידק מיניה הא ישנים מגרדין. דהא ע"כ לא פליגי שם בגמרא אלא בחדשים אבל בישנים כ"ע מודו דאין מגרדין כ"ש דלפי המסקנא שם אין מגרדין לא בחדשים ולא בישנים. ולא נעלם זה מעיני רבינו אלא חדשים דנקיט לאפוקי ממ"ד שם מגרדין בחדשים וכיון שהשמיענו דאין מגרדין בחדשים שוב לא הוצרך להשמיענו דאין מגרדין בישנים דכ"ש הוא:

פרק כה

הלכה כ

הטמאה למטה . א"ה כן מצאתי בכל ספרי רבינו שהגיעו לידי, ולבי אומר לי שטעות סופר הוא וראוי שיהיה בד"א שהיתה הטהורה למטה, ותלמוד ערוך הוא בריש פרק נוטל אמר רב חסדא ל"ש אלא שטהורה למטה וטמאה למעלה אבל טהורה למעלה וטמאה למטה שקיל ליה לטהורה ושביק ליה לטמאה וכו'. שוב מצאתי ברבינו נסים דגורס כלשון התלמוד ואח"כ כתב וז"ל ובמקצת ספרי הרמב"ם ז"ל נוסחא אחרת שלא נתבררה לי עכ"ל. נראה שבמקצת ספרי רבינו היתה הנוסחא כלשון התלמוד כמו שהיא לפניו ועל האחרת והיא הנוסחא שלפנינו כתב שלא נתבררה לו: